12/04/2019

Η Παναγία η Θεοσκέπαστη στην Άνδρο

/ Ορθόδοξες Προβολές

Η Σύναξη της Παναγίας της Θεοσκέπαστης στην Άνδρο εορτάζει του Ακαθίστου Ύμνου, 16 ημέρες πριν το Άγιο Πάσχα.

Κάτασπρη και μεγαλόπρεπη υψώνεται κοντά στο όμορφο λιμάνι η Εκκλησιά της Παναγίας της Θεοσκέπαστης.

Σύμφωνα με την παράδοση ένα φουρτουνιασμένο βράδυ η εικόνα της Παναγίας ερχόταν από το πέλαγος προς την ακρογιαλιά με ένα παράξενο φώς. Άνθρωποι του νησιού ακολούθησαν το φώς που τους οδήγησε σε μια μικρή σπηλιά. Έκπληκτοι, μέσα στην σπηλιά, πάνω σε φύκια, είδαν την εικόνα της Παναγίας. Την προσκύνησαν και την μετέφεραν στο παρεκκλήσι του Αγίου Αθανασίου. Την άλλη μέρα όμως η εικόνα γύρισε στην σπηλιά της! Έτσι, οι νησιώτες αποφάσισαν να χτίσουν Ναό πάνω από την σπηλιά. Οι εργασίες για την ανέγερση του ναού έγιναν με γοργούς ρυθμούς και η Εκκλησιά ήταν σχεδόν έτοιμη σε ελάχιστο χρόνο. Έλειπε όμως η σκεπή, γιατί δεν υπήρχε ξυλεία. Η ίδια η Παναγία φρόντισε γι’ αυτό.

Ένα καράβι φορτωμένο με ξυλεία κινδύνευσε ανοιχτά στο πέλαγος έξω από την Άνδρο. Ο καπετάνιος μαζί με τους ναυτικούς παρακαλούσαν την Παναγία να τους σώσει από τον επικείμενο κίνδυνο. Φωτισμένος ο καραβοκύρης έριξε την ξυλεία στη θάλασσα. Έτσι το πλοίο σώθηκε. Η ξυλεία σιγά σιγά βγήκε στην ακτή κοντά στην σπηλιά, για να σκεπάσουν οι μάστορες την ξεσκέπαστη Εκκλησία. Επειδή η ξυλεία βρέθηκε αναπάντεχα και μάλιστα στην ώρα της, πραγματικά θεόσταλτη, η Εκκλησία της Παναγίας ονομάστηκε «Θεοσκέπαστη». Ανήκει στην Ιερά Μητρόπολη Σύρου.

Η εικόνα της ΜΕΓΑΛΟΧΑΡΗΣ που απεικονίζει την ΠΑΝΑΓΙΑ ΟΔΗΓΗΤΡΙΑ βρίσκεται στα δεξιά του τέμπλου και παριστάνει την Παναγία να κρατά τον Χριστό ως βρέφος με γεμάτη γλυκύτητα και στοργή ματιά. Ολόκληρη, εκτός από τα πρόσωπα, είναι πλημμυρισμένη στο ασήμι που φιλοτέχνησε ο Αντώνιος Παρίσης. Παραστάσεις από τη ζωή της Παναγίας συμπληρώνουν τον διάκοσμο της ασημένιας επένδυσης και ανάμεσα του η επιγραφή:

Ο ναός είναι επιμήκης βασιλική τρίκλιτη με νάρθηκα. Η οροφή στηρίζεται σε μεγαλοπρεπείς κολώνες που δημιουργούν τόξα με διάκοσμο απλό αλλά όμορφο. Τα δύο καμπαναριά στην πρόσοψη λιτά αλλά δεμένα με την αρχιτεκτονική του όλου χώρου.

Το χρυσόφωτο τέμπλο της αποτελεί μουσειακό κειμήλιο με τα ανάγλυφά του στοιχεία και τον περίτεχνο διάκοσμο που έγιναν απο Χιώτη καλλιτέχνη στο τέλος του 17ου αιώνα με θεολογικές και ιστορικές αναπαραστάσεις, άγνωστο πότε ακριβώς, έχοντας όμως διασώσει την ημερομηνία επιχρύσωσης το 1855. Οι παραστάσεις ξεκινουν κλιμακωτά. Τα στάδια των ξυλόγλυπτων φιλοτεχνημάτων έχουν την ακρίβεια των ιερών εικόνων της τελείωσης του ανθρώπου. Επάνω, στο επιστέγασμα όλου αυτού του Χρυσόφωτου καλλιτεχνήματος, η αναπαράσταση του ιερού Άμβωνα.

Τοιχογραφίες εκτενείς δεν υπάρχουν στο Ναό, εκτός από λίγες φορητές εικόνες του περασμένου αιώνα που κοσμούν τα λίγα προσκυνητάρια. Στον χώρο που βρίσκεται κάτω από την εκκλησία έχει δημιουργηθεί το 1960 Πνευματικό Κέντρο, απέναντι δε από την εκκλησία, στην άκρη του προαυλίου, υπάρχει το γραφείο του Ναού (1961).

Ο ναός γιορτάζει πάντοτε Παρασκευή και συγκεκριμένα αυτή του Ακαθίστου Ύμνου, οπότε συρρέει πλήθος κόσμου, προεξάρχοντος του Μητροπολίτου και του ιερού κλήρου και προσφέρουν το προσκύνημά τους μπροστά στη κατάφορτη από τάματα εικόνα της Παναγίας.

Αξίζει να σημειώσουμε ότι η Παναγία η Θεοσκέπαστη είναι προστάτιδα ολόκληρου του νησιού της Άνδρου και ιδιαιτερως των ναυτικών της που αποτελούν μεγάλη μερίδα του πληθυσμού της.